Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru bugete

2025/0543(COD)

20.3.2026

PROIECT DE EVALUARE BUGETARĂ

a Comisiei pentru bugete

destinată Comisiei pentru industrie, cercetare și energie

referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/695

(COM(2025)0543 – C10-0164/2025 – 2025/0543(COD))

Raportor pentru evaluare bugetară: Hélder Sousa Silva

PA_LegEvaluation

EVALUARE BUGETARĂ

destinată Comisia pentru industrie, cercetare și energie referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/695
(COM (2025)0543 – C10-0164/2025 – 2025/0543(COD))

Comisia pentru bugete a efectuat, în temeiul articolului 58 din Regulamentul de procedură, o evaluare a propunerii și a constatat următoarele:

Comisia pentru bugete,

A. întrucât, potrivit raportului Draghi, cercetarea și inovarea reprezintă unul dintre principalii factori determinanți ai productivității și ai prosperității, care pot genera externalități pozitive și sprijini autonomia strategică și sistemul social ale UE; întrucât raportul sprijină conceperea unui program mai simplu, axat pe priorități specifice și cu un buget majorat de 200 de miliarde EUR;

B. întrucât evaluarea intermediară a programului Orizont Europa[1] confirmă valoarea sa adăugată europeană ridicată, pertinența și eficacitatea; și, întrucât evaluarea subliniază că, deși rata medie de succes a crescut de la 12 % în cadrul programului Orizont 2020 la 16,4 % în cadrul programului Orizont Europa, numai 30 % din propunerile de înaltă calitate au putut fi finanțate și ar fi fost necesară o sumă suplimentară de 81,8 miliarde EUR pentru a le finanța pe toate;

C. întrucât Declarația de la Budapesta reafirmă importanța alocării a 3 % din PIB pentru C&D până în 2030; întrucât, în cei 26 de ani de la Declarația de la Barcelona, doar câteva state membre au atins acest obiectiv; întrucât programul-cadru Orizont Europa poate sprijini atingerea acestui obiectiv și poate mobiliza fonduri suplimentare de la entități publice și private;

D. întrucât raportul Letta propune „o nouă a cincea libertate pentru a consolida cercetarea, inovarea și educația pe piața unică”,

1. consideră că pachetul financiar al programului ar trebui majorat de la 154 de miliarde EUR la [cifra din raportul intermediar, în prețuri curente și în prețurile din 2025] pentru a da economiei europene impulsul necesar în materie de inovare în sectoare-cheie, pentru a asigura niveluri adecvate de finanțare pentru toate prioritățile și obiectivele programului, sprijinind obiectivul de 3 % din PIB pentru C&D până în 2030;

2. consideră că este imperativ să existe resurse umane suficiente încă de la început și pe parcursul întregii perioade de programare a următorului CFM pentru o execuție corectă

[1] SWD (2025) 110 final „Evaluarea intermediară a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2024)”.

a programului Orizont Europa;

3. subliniază că defalcarea bugetului de la articolul 6 include doar 7 sume orientative la nivel de post bugetar, comparativ cu 15 în perioada 2021-2027; își exprimă îngrijorarea cu privire la lipsa unui buget previzibil pentru multe acțiuni – în special în cadrul pilonilor I și III – în care beneficiarii nu dispun de un pachet financiar clar; observă că acest lucru ar oferi Comisiei o mare libertate de a schimba și de a decide cu privire la prioritățile în materie de cheltuieli în timpul execuției, fără nicio valoare adăugată pentru cercetătorii, inovatorii și IMM-urile care beneficiază de program; recomandă stabilirea unor subpachete orientative în actul de bază pentru o mai bună previzibilitate, transparență și responsabilitate;

4. admite că flexibilitatea este o caracteristică importantă a propunerii Comisiei pentru arhitectura CFM 2028-2034; reamintește însă necesitatea de a asigura resurse anuale previzibile și suficiente pentru programul Orizont Europa, având în vedere caracterul pe termen lung al proiectelor de cercetare și inovare; consideră că o alocare bugetară orientativă pentru fiecare post al programului ar asigura previzibilitatea pentru beneficiarii finali, fără a priva autoritatea bugetară de prerogativele sale;

5. regretă lipsa unei nomenclaturi bugetare orientative suficient de detaliate propuse în fișa financiară legislativă și digitală (LFDS), care include doar 5 linii bugetare, comparativ cu 44 în perioada 2021-2027; consideră că acest lucru va împiedica supravegherea, previzibilitatea și capacitatea autorității bugetare de a orienta cu precizie prioritățile de politică în cadrul procedurii bugetare anuale; își exprimă îngrijorarea că arhitectura bugetară prea agregată ar facilita simțitor transferurile care nu fac obiectul deciziei autorității bugetare;

6. insistă că o legislație suficient de detaliată și solidă, cu un nivel adecvat de guvernanță, este o condiție pentru un proces decizional bugetar adecvat și pentru un control parlamentar corespunzător pe parcursul execuției bugetului; consideră că un „mecanism de coordonare” construit deficitar nu poate compensa nicio pierdere a competențelor legislative sau bugetare ale Parlamentului;

7. reamintește că propunerea include posibilitatea de a utiliza o garanție bugetară; subliniază că implicațiile bugetare ale operațiunilor de împrumut și de credit din programul-cadru Orizont Europa trebuie să fie clar identificate, prezentate în mod transparent și monitorizate atent pe parcursul întregii perioade a CFM; insistă că toate deciziile legate de astfel de operațiuni trebuie să respecte pe deplin competențele colegiuitorilor și prerogativele autorității bugetare;

8. subliniază că Fondul „Scale-up Europe” servește obiectivelor de deblocare a campionilor tehnologici europeni care oferă valoare strategică pe termen lung pentru UE, în conformitate cu obiectivele raportului Draghi; reamintește că acest fond este un instrument unic, care reunește bugetul UE și investitorii privați pentru a avea acces la resurse importante de capital pentru întreprinderile aflate în faza de creștere și de extindere; solicită insistent ca Fondul „Scaleup Europe” să își continue misiunea în cadrul Consiliului European pentru Inovare în următorul CFM;

9. subliniază că este important ca Fondul „Scale-up Europe” să continue să facă investiții în faza de extindere după 2027;

10. evidențiază că utilizarea veniturilor alocate externe în cadrul programului-cadru Orizont Europa trebuie să fie clar delimitată, pe deplin transparentă și supusă unui control parlamentar eficace; ia act, în acest sens, de dispozițiile referitoare la contribuțiile financiare ale oricărei țări terțe participante și ale altor donatori; subliniază că, în cazul în care comisia competentă are în vedere modificarea dispozițiilor referitoare la veniturile alocate externe, acest lucru ar trebui să se facă în coordonare cu Comisia pentru bugete și cu celelalte comisii, pentru a asigura o abordare coerentă;

11. reamintește propunerea de regulament de instituire a unui cadru de urmărire a cheltuielilor bugetare și de performanță a bugetului și de stabilire a altor norme orizontale pentru programele și activitățile Uniunii („Regulamentul privind performanța bugetului”), care stabilește o listă unică sintetizată pentru indicatorii de performanță și dispozițiile privind monitorizarea și evaluarea, unele dintre acestea fiind relevante pentru programul-cadru Orizont Europa; reamintește că aplicarea principiilor orizontale ar trebui să fie, atunci când este fezabil și adecvat, în conformitate cu normele sectoriale specifice, astfel cum se prevede în reformarea Regulamentului financiar, pentru a se asigura că acestea sunt aplicate într-un mod care ține seama în mod corespunzător de particularitățile programelor sectoriale; subliniază că orice modificare a arhitecturii, a obiectivelor și a acțiunilor eligibile în cadrul programului va trebui să se reflecte în mod corespunzător în dispozițiile privind monitorizarea din anexa I la Regulamentul privind performanța bugetului, ca parte a procesului de modificare și negociere a regulamentului respectiv;

12. consideră că dezangajările din domeniul cercetării ar trebui reutilizate integral pentru a contribui la consolidarea capacității de cercetare a Uniunii, fără a limita în mod artificial sumele, ceea ce nu este prevăzut în Regulamentul financiar[2]; consideră totodată că restituirile din instrumentele financiare ar trebui să rămână disponibile în cadrul programului Orizont Europa.

[2] Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare), *JO L, 2024/2509, ELI*: *http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj* .

În cadrul evaluării bugetare, Comisia pentru bugete prezintă, de asemenea, următoarele amendamente la proiectul de propunere:

Amendamentul 1
Propunere de regulament
Considerentul 34

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
34. În cazul în care sprijinul acordat din partea Uniunii în cadrul programului trebuie furnizat sub forma unei garanții bugetare sau a unui instrument financiar, inclusiv atunci când este combinat cu sprijin nerambursabil în cadrul unei operațiuni de finanțare mixtă, cu excepția instrumentelor financiare din cadrul CEI, acest sprijin trebuie furnizat exclusiv prin intermediul instrumentului InvestEU al FEC în conformitate cu normele aplicabile ale Instrumentului InvestEU FEC.	34. În cazul în care sprijinul acordat din partea Uniunii în cadrul programului trebuie furnizat sub forma unei garanții bugetare sau a unui instrument financiar, inclusiv atunci când este combinat cu sprijin nerambursabil în cadrul unei operațiuni de finanțare mixtă, cu excepția instrumentelor financiare din cadrul CEI ***- inclusiv Fondul „Scaleup Europe”***, acest sprijin trebuie furnizat exclusiv prin intermediul instrumentului InvestEU al FEC în conformitate cu normele aplicabile ale Instrumentului InvestEU FEC.

Or.en

Amendamentul 2
Propunere de regulament
Considerentul 38 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(38a) Dispozițiile prezentului regulament, precum și mecanismele sale de guvernanță ar trebui să sprijine autoritatea bugetară să ia decizii bine fundamentate și să susțină un control parlamentar adecvat. În special, orice specificare a arhitecturii interne a programului ar trebui să se reflecte în mod corespunzător în nomenclatorul bugetar prin introducerea unor linii bugetare corespunzătoare.

Or.en

Amendamentul 3
Propunere de regulament
Considerentul 38 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(38b) Implicațiile prezentului regulament pentru bugetul Uniunii au fost evaluate[+] în conformitate cu articolul 310 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Ar trebui să fie alocate resurse financiare și umane suficiente pentru punerea sa în aplicare, ținându-se seama, în același timp, de impactul finanțării sale asupra altor programe sau politici ale Uniunii și asigurând compatibilitatea sa cu cadrul financiar multianual, cu sistemul de resurse proprii și cu acordul interinstituțional corespunzător, precum și cu principiile bugetare stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului[1].

[+] A se vedea: Evaluarea bugetară a Comisiei pentru bugete a Parlamentului European referitoare la propunerea de decizie a Consiliului privind un regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2021/695.

[1] Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Or.en

Amendamentul 4
Propunere de regulament
Considerentul 38 c (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(38c) În conformitate cu articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul financiar, dezangajările din domeniul cercetării se reutilizează pentru consolidarea capacității de cercetare a Uniunii, fără niciun plafon preventiv care să restricționeze autoritatea bugetară în cadrul procedurii bugetare anuale.
	Or.en

Amendamentul 5
Propunere de regulament
Articolul 6 – alineatul 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
1. Pachetul financiar orientativ pentru punerea în aplicare a programului în perioada 2028-2034 este de ***175 002 000 000 EUR în*** prețuri curente.	1. Pachetul financiar orientativ pentru punerea în aplicare a programului în perioada 2028-2034 este de ***[a se introduce cifra din Raportul interimar referitor la propunerea privind cadrul financiar multianual pentru perioada 2028-2034 (2025/0571R(APP)), la*** prețuri curente ***și la prețurile din 2025] EUR***.
	Or.en

Amendamentul 6
Propunere de regulament
Articolul 10 – alineatul 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
3. Cu excepția instrumentelor financiare din cadrul (Fondului) CEI, în cazul în care sprijinul din partea Uniunii este furnizat sub forma unei garanții bugetare sau a unui instrument financiar,	3. Cu excepția instrumentelor financiare din cadrul (Fondului) CEI, ***inclusiv Fondul „Scaleup Europe”,*** în cazul în care sprijinul din partea Uniunii este furnizat sub forma unei garanții

inclusiv atunci când este combinat cu sprijin nerambursabil în cadrul unei operațiuni de finanțare mixtă, trebuie furnizat exclusiv prin intermediul instrumentului InvestEU al Fondului european pentru competitivitate și implementat în conformitate cu normele aplicabile ale instrumentului InvestEU al Fondului european pentru competitivitate prin acorduri de contribuție sau de garanție încheiate în acel scop. În cazul în care programul utilizează instrumentul InvestEU al FEC, acesta furnizează provizionarea pentru garanția bugetară și finanțarea pentru instrumentele financiare, inclusiv atunci când este combinat cu sprijin nerambursabil sub forma unei operațiuni de finanțare mixtă.	bugetare sau a unui instrument financiar, inclusiv atunci când este combinat cu sprijin nerambursabil în cadrul unei operațiuni de finanțare mixtă, trebuie furnizat exclusiv prin intermediul instrumentului InvestEU al Fondului european pentru competitivitate și implementat în conformitate cu normele aplicabile ale instrumentului InvestEU al Fondului european pentru competitivitate prin acorduri de contribuție sau de garanție încheiate în acel scop. În cazul în care programul utilizează instrumentul InvestEU al FEC, acesta furnizează provizionarea pentru garanția bugetară și finanțarea pentru instrumentele financiare, inclusiv atunci când este combinat cu sprijin nerambursabil sub forma unei operațiuni de finanțare mixtă***, în limita sumei maxime a garanției bugetare introduse prin Regulamentul MIE***.

Or.en

Amendamentul 7
Propunere de regulament
Articolul 7 – alineatul 2 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(2a) [De la 1 ianuarie 2028/data de începere a programului], prin derogare de la articolul 212 alineatul (3) primul, al doilea și al patrulea paragraf din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, veniturile, rambursările și recuperările din instrumentele financiare finanțate din prezentul regulament și din predecesoarele sale provizionate prin Fondul european pentru competitivitate se utilizează pentru a furniza sprijin din partea Uniunii prin programul Orizont Europa. Prin derogare de la articolul 21 alineatul (3) litera (f) și în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509, aceste resurse constituie venituri alocate

externe pentru programul Orizont Europa. Veniturile, rambursările și recuperările din instrumentele financiare puse în aplicare de Fondul CEI rămân în soldul Fondului CEI.

Or.en

Amendamentul 8
Propunere de regulament
Articolul 7 – alineatul 2 b (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(2b) Creditele de angajament corespunzătoare cuantumului dezangajărilor rezultate din neexecutarea totală sau parțială a proiectelor de cercetare sunt repuse la dispoziția acestui program, în contextul procedurii bugetare, în mod prioritar pentru același obiectiv.

Or.en